

Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn

Der arbejdes på istandsættelsen af Dambæks Tehus i bådehallen på Præstø Havn

INDHOLD:

Kunst i det offentlige rum s. 2

Bevaringsforeningens udflugt s. 4

Diverse s. 5

Unik souvenir s. 6

Den nye bestyrelse s. 7

Nyhedsbrev – Maj 2023

Kunst i det offentlige rum

Et stort tillykke til alle her i Præstø. Kommunen har nu vedtaget en kunststrategi, som gælder hele kommunen. Det er meget prisværdigt og kan få betydning for kvaliteten af vores omgivelser. Strategien er udarbejdet af billedkunstrådet og en kunsthøjskolekonsulent, og arbejdet er støttet af Statens Kunstfond. Vi kan kun opfordre til at hente den på nettet og læse den.

Udover strategien og forslag til organisering af kunstopgaver, så rummer strategien en god oversigt over den mangfoldige kunst, der allerede er i kommunen, og strategien kan derfor også bruges til at gå på opdagelse og få gode kunstoplevelser. Det er helt gratis.

Samtidskunst i Præstø

Der er allerede kunst her i Præstø, og der er gode eksempler på samtidskunst, som her skal gennemgås. De giver forskellige idéer om, hvad kunsten i det offentlige rum kan bidrage med.

I 2003 blev der på Svend Gønges Torv opstillet et springvand kaldet "Skibet" udført af Bo Karberg. Anledningen til denne skulptur var Præstø's 600-års jubilæum. Den er et eksempel på, hvad kunst kan fortælle. Kunst kan være erindring og minde os om vores fortid, om særlige begivenheder og personer, der har haft betydning for lokalsamfundet.

Halvdelen af året er skulpturen uden vand på grund af frostvejr, og uden vand er det svært at glæde sig over værket. Vandskulpturer kræver meget bedre rengøring og vedligeholdelse end der her realiseres. Der mangler nok en plan for drift og vedligehold, hvad der skal gøres, og hvem der har ansvaret og udgiften.

Så er der mere fest og glæde nede på græsset, hvor Jeppe Hein har fået opstillet sin vandpavillon i 2007. Kunst i det offentlige rum er i dette tilfælde leg og oplevelser for børn og voksne, det kan samtidskunsten også præstere. Jeppe Hein har i andre sammenhænge arbejdet med kunstnerisk udformede bænke, og det kunne da være en særdeles god ide at få ham til at opstille bænke rundt om vandlegepladsen, så bedsteforældre kan sidde og se på deres børn og børnebørn prøver at undgå at blive våde inde i kunstværket. Bænkene vil kunne forankre værket til stedet på en anden måde i dag, hvor det synes tilfældigt placeret uden situationsmæssig sammenhæng.

Det sidste eksempel på kunst i det offentlige rum er helt uforståeligt overset i kunststrategiens oversigt. Det er billedkunstneren Ellen Hyllemose, som i 2014 udførte et stort værk i forbindelse med byggeriet af Multicentret.

Det er et mangfoldigt værk finansieret af Statens Kunstfond, hvor kunstneren bringer mærkelige objekter og materialer ind i det samlede fysiske billede. Det nuancerer og giver den lidt tidstypiske og forsigtige arkitektur et visuelt modspil. Alle, der kommer til centret, bliver ikke mødt af en rød løber, men af kunstnerens farvede naturstensbelægninger, der tilfører en anden materialemæssig kvalitet end de traditionelle betonfliser.

Kritik af kunststrategien

Der er kun et enkelt punkt, hvor kunststrategien skal kritiseres. Det er den anden anbefaling, hvor der står, at det tilstræbes at 1 % af de kommunale byggeudgifter ved et projekt, hvor byggeudgifterne overstiger 1,5 millioner kroner, afsættes som vejledende norm til bygningsintegreret kunst.

Jeg tror, at de i redaktionsarbejdet har fejllæst det såkaldte "Kunstcirkulære", der bestemmer, at der ved alle statens byggeopgaver skal afsættes 1,5 % af håndværkerudgifterne eksklusive moms til billedkunst. Byggeudgifter er ikke det samme som håndværkerudgifter, så her er nok en misforståelse. Hvorfor skal kommunen ikke påtage sig den samme forpligtelse som staten?

Og selve formuleringen, hvor det tilstræbes, at der afsættes midler til kunst, gør det alt for let for kommunen at spare kunsten væk. For hvornår har vi set en offentlig byggeopgave, hvor der ikke på et eller andet tidspunkt mangler penge?

Strategien bør omformuleres, så der ikke bliver denne "kattalem" til at sippe af med den bygningsintegrerede kunst.

Biblioteksprojektet

I Præstø ser vi frem til biblioteket i Støberihallerne bliver færdigt. Da kommunen lejer sig ind i bygningen, gælder kunststrategien desværre ikke her.

Der bør naturligvis i denne opgave medtænkes kvalitets billedkunst. Det kan både være udenfor i gårdrummet eller inde i hallerne. Hvis denne opgave ikke allerede er sat i gang, så bør kommunens Billedkunstråd tage opgaven på sig.

Bygherren skal give tilsagn, og der skal skaffes finansiering. Den bygningsintegrerede kunst forudsætter, at kunstneren knyttes til opgaven snarest, så det haster!

Det store i det små

Hver gang jeg er på biblioteket, skynder jeg mig over til den store vinduesfacade ud mod Tubæk Å. Indenfor står en 46 cm høj polykromt bemalet skulptur udført af kunstneren Erik Lagoni og doneret i 1972 af Ny Carlsberg fondet.

Den minder mig om, at kunstnerisk kvalitet ikke har noget med den fysiske størrelse at gøre. Den er i sandhed et eksempel på det store i det små, og jeg kan kun opfordre biblioteket til at placere den på en anden måde, så der er flere, der får øje på den. Det er også kunst i det offentlige rum.

Jørgen Kreiner-Møller

Medlem af Bevaringsforeningens bestyrelse
Mangeårig konsulent for Statens Kunstfond og
forfatter til bogen "Fra kunstnerens værksted til det offentlige rum"

Bevaringsforeningens udflugt 2023

En udflugt til Gjeddesdal gods, Gjeddesdalsvej 76, 2670 Greve og Mosede Fort er under planlægning. Udflugten bliver sidst i august eller i september måned. Mere om dato og tidsplan i næste nyhedsbrev.

Vi besøger Greves første og eneste gods, Gjeddesdal Gods, der er et stykke danmarkshistorie, der trækker tråde tilbage til 1600-tallet med arnested på Gjeddesholm i nabolandet Sverige. Hovedbygningen er opført i en engelskinspireret nybarok stil 1916-1918 ved arkitekt Gerhardt Poulsen efter en brand.

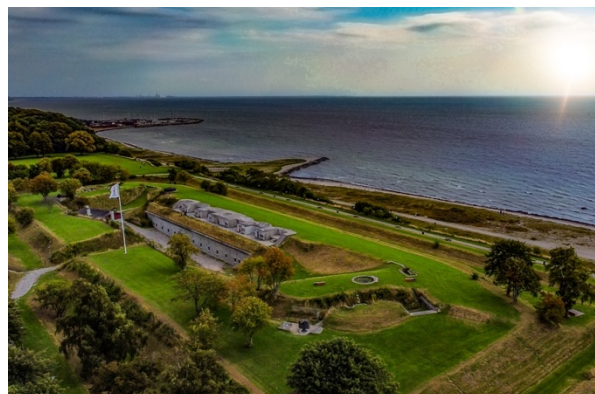
Godset har været i familien Nymanns eje siden 1927.

**

Vi besøger også Mosede Fort som er en del af Forsvarsordningen af 1909, og tænkt som en forstærkning af Københavns kystbefæstning. Formålet var at forhindre en fjendtlig landgang ved Køge Bugt.

Fra den 22. juli 1916 var fortet bemandet med kystartillerister, og i årene 1916-18 fungerede fortet både som kystbatteri, og som en del af Tunestillingen – den fremskudte skyttegravlinje, der skulle beskytte København. Fortet var fuldt bemandet frem til 1922.

**

På turen kommer vi også forbi Thorsbro Vandværk, et spændende bygningsværk med spændende mekanik indendørs, der nu drives som museum.

Det skrider fremad

Arbejdet med istandsættelsen af det grønne tehus skrider planmæssigt frem.

Vi er som regel i bådshallen på lørdage fra kl. 9.00. Kom og giv en hånd med, men kontakt gerne Karen Margrethe på telefon: 2311084 eller på mail. karenmargrethe@dbmail.dk for at aftale nærmere.

Indkøb af materialer til istandsættelsen er støttet af tømrermester Madsen og Vordingborg kommune.

Facaderådet

Bestyrelsen besluttede umiddelbart efter generalforsamlingen i 2022 at genindtræde i Præstø Facaderåd. Jørgen Kreiner-Møller blev valgt til foreningens repræsentant og blev også efter konstitueringen i 2023 valgt til facaderådet.

Der er afholdt 2 møde siden foråret 2022. I vores øjne skyldes det ikke mangel på sager, men kommunens manglende prioritering af facaderådet.

Vi håber at kommune fremadrettet vil prioritere det vigtige arbejde i facaderådet i Præstø.

Konstituering

På det konstituerende bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen blev Karen Margrethe Olsen genvalgt til formand, John Kunze til næstformand og Niels Stoklund til kasserer. På bagsiden af dette nyhedsbrev ses en liste over bestyrelsesmedlemmer m.fl og fordelingen af poster.

Den skriftlige beretning og et uddybende referat kan findes på hjemmesiden: www.bevaring-præstø-og-omegn.dk

Anders Brüel, Realdania By & Byg, afholdt et inspirerende oplæg om arbejdet i Støberihallerne efter generalforsamlingen.

Kontingent

Husk at betale medlemskontingent.

Kontingent dækkende frem til generalforsamlingen i 2024 er som følger: Det koster 300 kr. for to personer på samme adresse (to stemmer på generalforsamlingen) og 250 kr. for enkeltpersoner (én stemme på generalforsamling).

Foreningens indbetalingsnummer er: +73 < 83240997.

Du kan også indbetale i Møns Bank på konto nummer: 6140 4051981

Husk at anføre navn og adresse på alle de af husstandens medlemmer, der dækkes af kontingentet.

På forhånd tak

Unik souvenir med historisk sus sælges til Fransk Forår

Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn samt Foreningen for Traditionelle Håndværk sælger unik souvenir til Fransk Forår.

Er du til hygge, vil du støtte to foreninger med hænderne skruet rigtig på, og vil du have en unik souvenir til minde om Præstø, så bør du slå et slag forbi havnen i Præstø til Fransk Forår.

Lørdag 20. og søndag 21. maj fra kl. 10 til 14 står et par frivillige repræsentanter fra Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn og Foreningen for Traditionelle Håndværk, ved en souvenirbod på havnen udenfor Bådhal 8.

En lille bid af det grønne træværk fra det over 100 år gamle, navnkundige Dambæks Havehus er forvandlet til en unik souvenir.

Et italienskproduceret glas og en lille flaske gin – begge dele rundhåndet skænket af Radius Distillery på Oremandsgaard Gods – indgår i souvenireren.

Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn og Traditionelle Håndværk er i fuld sving med at restaurere det over 100 år gamle havehus.

I stedet for at smide alle de brugte og vejrbidte brædder ud, har kvikke hoveder fra Foreningen for Traditionelle Håndværk fundet på at genbruge

gode, tørre bidder med flotte årringe og skabt denne souvenir med kærlig hilsen fra Præstø.

Med kærlig hilsen

En frivillig fra Bevaringsforeningen har indgraveret et bankende hjerte og teksten "Præstø" ved hjælp af frivillige hænde på Maker Space-værkstedet på Vordingborg Bibliotek.

Glasset, som altså bærer teksten "Præstø" efterfulgt af et bankende hjerte, sælges særskilt for 50 kr.

Hele pakken – en bid af det historiske, grønne

havehus, et graveret glas, en lille flaske gin og en kort historie om havehuset - sælges for 150 kr.

Indtægterne ved salget af souvenireren går ubeskåret til de to foreninger.

"Vi synes, det er super god idé, og vi er spændte på, hvordan der tages imod souvenireren, som støtter foreningernes arbejde" lyder det fra formanden for Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn, Karen Margrethe Olsen

Bestyrelsen for Bevaringsforeningen 2023

Navn	Adresse	Telefon	E-mail
Karen Margrethe Olsen Formand Ansv. Redaktør af bladet og medlem af koordinationsudvalget med kommunens øvrige bevaringsforeninger	Torvet 13 4720 Præstø	23 11 09 84	karenmargrethe@dbmail.dk
John Kunze Næstformand Formand for fonden	Bårsevej 23 4733 Tappernøje	22 96 30 06	dr.kunze@mail.tele.dk
Niels Stoklund Kasserer	Østerbro 6 4720 Præstø	93 87 47 20	niels.stoklund.larsen@kvalitetsportalen.dk
Marianne Bay Mdl. af koordinationsudvalget	Grønnegade 4720 Præstø	42 72 26 78	mariannebay4720@gmail.com
Hans Thormod Nielsen Medlem af koordinationsudvalget	Adelgade 85 4720 Præstø	29 91 47 20	hnt@rmteknik.dk
Jørgen Kreiner-Møller mdl. af facaderådet	Skovhusevej 2B 4720 Præstø	20 47 57 66	jmk@jmk-arkitekter.dk
Anja Bille Hansen medlem	Adelgade 90 4720 Præstø	20 28 29 98	anjabile@yahoo.dk
Peter Bering Suppleant Medlem af Fonden	Kragevigvej 17 4720 Præstø	30 55 12 36	pb@arkitektbering.dk
Mikael Forsberg Suppleant	Bøgebakkevej 5 4700 Næstved	29 70 61 18	forsberg068@gmail.com
Kjeld Lorenzen revisor	Egevej 8 4720 Præstø	22 10 03 39	kjeld.lorenzen@palaug.dk

Ansvarshavende redaktør: Karen Margrethe Olsen, Torvet 13, DK-4720 Præstø

e-mail: karenmargrethe@dbmail.dk